

ՊՕՂՈՍԻ ՆԱՄԱԿԸ ԵԲՐԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ

ՊՕՂՈՍ ԱՌԱՔԵԱԼԻ ՆԱՄԱԿԸ ԵԲՐԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ

1

Աստուած, որ վաղուց՝ շատ անգամներ ու շատ կերպերով՝ խօսած էր հայրերուն մարգարէներով, 2 այս վերջին օրերը խօսեցաւ մեզի իր Որդիով, որ ժառանգորդ նշանակեց ամէն բանի եւ տիեզերքն ալ ստեղծեց անով: 3 Ան իր փառքին շողն է ու իր էութեան նկարագրութիւնը, եւ իր զօրութեան խօսքով հաստատ կը բռնէ ամէն բան: Ի՛նք էր որ՝ մաքրելէ ետք մեր մեղքերը՝ բազմեցաւ բարձրերը, Աստուծոյ մեծափառութեան աջ կողմը, 4 ա՛յնչափ գերադաս ըլլալով հրեշտակներէն, քանի որ անոնցմէ՝ քերականց անուն մը ժառանգեց:

ՈՐԴԻՆ ՀՐԵՇՏԱԿՆԵՐԷՆ ՄԵԾ Է

5 Արդարեւ հրեշտակներէն որո՞ւն ըսաւ երբեք. «Դուն իմ Որդիս ես, ա՛յսօր ծնայ քեզ»: Եւ դարձեալ. «Ես Հայր պիտի ըլլամ անոր, ան ալ Որդի պիտի ըլլայ ինծի»: 6 Դարձեալ՝ երբ Անդրանիկը կը մտցնէ երկրագունդը՝ կ'ըսէ. «Աստուծոյ բոլոր հրեշտակներն ալ թող երկրպագեն անոր»: 7 Նաեւ հրեշտակներուն մասին կ'ըսէ. «Իր հրեշտակները հոգիներ կ'ընէ, եւ իր պաշտօնեաները՝ կրակի բոց»: 8 Իսկ Որդիին կ'ըսէ. «Քու գահդ, ո՛վ Աստուած, կը կենայ՝ դարէ դար՝. քու թագաւորութեանդ մականը ուղղամտութեան մական է: 9 Դուն սիրեցիր արդարութիւնը եւ ատեցիր անօրէնութիւնը. հետեւաբար, ո՛վ Աստուած, քու Աստուածդ օծեց քեզ ցնծութեան իւղով՝ ընկերակիցներէդ աւելի»: 10 Նաեւ. «Տէ՛ր, դո՛ւն սկիզբէն դիր երկրի հիմերը, ու քո՛ւ ձեռքերուդ գործն է երկինքը: 11 Անոնք պիտի կորսուին, բայց դուն կը մնաս. բոլորը պիտի մաշին հանդերձի պէս: 12 Պիտի ոլորես զանոնք ծածկոցի պէս, եւ պիտի փոխուին. իսկ դուն՝ միշտ նո՛յնն ես, ու քու տարիներդ պիտի չպակսին»: 13 Եւ հրեշտակներէն որո՞ւն ըսաւ երբեք. «Բազմէ՛ իմ աջ կողմս, մինչեւ որ քու թշնամիներդ պատուանդան դնեմ ոտքերուդ»: 14 Միթէ անոնք բոլորը պաշտօն կատարող հոգիներ չե՞ն, դրկուած սպասարկելու անոնց՝ որ պիտի ժառանգեն փրկութիւնը:

ՄԵԾ ՓՐԿՈՒԹԻՒՆԸ

2

Ուստի պէտք է ա՛լ աւելի ուշադիր ըլլանք մեր լսած բաներուն, որպէսզի չզրկուինք անոնցմէ: 2 Որովհետեւ եթէ հրեշտակներուն ըսած խօսքը հաստատուեցաւ, եւ որեւէ օրինազանցութիւն ու անհնազանդութիւն՝ ստացաւ արդար վարձատրութիւն, 3 մենք ի՞նչպէս գերծ պիտի մնանք՝ եթէ անհոգ ըլլանք այնպիսի մեծ փրկութեան մը հանդէպ, որ սկիզբ առաւ Տէրոջ խօսքով ու մեր մէջ հաստատուեցաւ լսողներուն միջոցով. 4 Աստուած ալ վկայեց նշաններով եւ սքանչելիքներով, ու զանազան հրաշքներով եւ Սուրբ Հոգիին բաշխումներով՝ իր կամքին համաձայն:

ՓՐԿՈՒԹԵԱՆ ԱՌԱՋՆՈՐԴԸ

^ա Յուն.՝ մասերով

^բ Յուն.՝ շա՛տ տարբեր

^գ Յուն.՝ յաւիտենականութենէ յաւիտենականութիւն

5 Արդարեւ հրեշտակներուն չհպատակեցուց այն գալիք երկրագունդը՝ որուն մասին մենք կը խօսինք, 6 հապա մէկը տեղ մը վկայեց եւ ըսաւ. «Մարդը ի՞նչ է՝ որ կը յիշես զայն, կամ մարդու որդին՝ որ կ'այցելես անոր: 7 Հրեշտակներէն քիչ մը վար ըրիր զայն. փառքով ու պատիւով պսակեցիր զայն, եւ քու ձեռքերուդ գործերուն վրայ նշանակեցիր զայն. 8 ամէն բան հպատակեցուցիր անոր ոտքերուն ներքեւ»: Քանի որ բոլորը հպատակեցուց անոր, անոր **դէմ** ըմբոստացող ոչինչ թողուց. բայց հիմա բոլորը անոր հպատակած չենք տեսներ: 9 Սակայն փառքով ու պատիւով պսակուած կը տեսնենք Յիսուսը, որ հրեշտակներէն քիչ մը վար եղած էր մահուան չարչարանքին համար, որպէսզի Աստուծոյ շնորհքով մահ համտեսէ բոլորին համար: 10 Որովհետեւ կը պատշաճէր անոր,– որուն համար է ամէն բան, եւ անո՛վ եղած է ամէն բան,– որ շատ որդիներ փառքի մէջ մտցնելու համար՝ չարչարանքներով կատարեալ ընէ անոնց փրկութեան Ռահվիրան:

11 Արդարեւ ա՛ն որ կը սրբացնէ եւ անո՛նք որ կը սրբանան՝ բոլորն ալ մէկէ՛ մըն են: Այս պատճառով ինք ամօթ չի սեպեր եղբայր կոչել զանոնք՝ ըսելով. 12 «Զու անունդ պիտի հաղորդեմ եղբայրներուս, համախմբումին մէջ պիտի օրհներգեմ քեզի»: 13 Եւ դարձեալ. «Ես պիտի վստահիմ «անոր»: Ու դարձեալ. «Ահա՛ւասիկ ես եւ այն զաւակները՝ որ Աստուած տուաւ ինձի»: 14 Ուրեմն, քանի որ զաւակները հաղորդակցեցան մարմինին ու արինին, ինք ալ նմանապէս բաժնեկից եղաւ անոնց, որպէսզի **իր** մահով ոչնչացնէ ա՛ն՝ որ մահուան իշխանութիւնը ունէր, այսինքն՝ Չարախօսը, 15 եւ ազատէ անոնք՝ որ, մահուան վախով, ենթակայ էին ստրկութեան՝ իրենց ամբողջ կեանքի ընթացքին: 16 Արդարեւ ան կը բռնէ ո՛չ թէ հրեշտակներուն **ձեռքը**, հապա կը բռնէ Աբրահամի՛ զարմին **ձեռքը**: 17 Ուստի պարտաւոր էր բոլորովին նմանիլ **իր** եղբայրներուն, որպէսզի ըլլար ողորմած ու հաւատարիմ քահանայապետ մը Աստուծոյ քով՝ քաւելու համար ժողովուրդին մեղքերը: 18 Հետեւաբար կարող է օգնել անոնց՝ որ կը փորձուին, որովհետեւ ինք իսկ չարչարուեցաւ՝ փորձուելով:

ՅԻՍՈՒՍ ՄՈՎՍԷՍԷՆ ՄԵԾ Է

3

Ուստի, սո՛ւրբ եղբայրներ, երկնային կոչումին բաժնեկիցներ՝ ուշադիր եղէք մեր դաւանութեան Առաքեալին ու Քահանայապետին՝ Զրիստոս Յիսուսի, 2 որ հաւատարիմ էր զինք նշանակողին, ինչպէս Մովսէս ալ՝ անոր ամբողջ տան մէջ: 3 Որովհետեւ ինք արժանացաւ Մովսէսէն **ա՛յնքան** անելի փառքի, որքան անելի պատիւ կ'ունենայ **տուն** կառուցանողը՝ քան տունը: 4 Քանի որ ամէն տուն ունի կառուցանող մը. բայց ա՛ն որ կառուցանեց բոլոր բաները՝ Աստուած է: 5 Արդարեւ Մովսէս անոր ամբողջ տան մէջ հաւատարիմ էր իբր ծառայ՝ ըսուելիքներուն վկայ ըլլալու համար. 6 բայց Զրիստոս՝ իբր որդի **կը տիրէ** իր իսկ տան վրայ: Մե՛նք ենք անոր տունը, եթէ գէթ մինչեւ վախճանը ամուր բռնենք համարձակութիւնը եւ յոյսին պարծանքը:

ՀԱՆԳԻՍՏ ՄԸ ԱՍՏՈՒԾՈՅ ԺՈՂՈՎՈՒՐԴԻՆ

7 Ուստի, ինչպէս Սուրբ Հոգին կ'ըսէ. «Այսօր, եթէ պիտի լսէք անոր ձայնը, 8 մի՛ խստացնէք ձեր սիրտերը՝ ինչպէս դառնութեան ատեն, փորձութեան օրը՝ անապատին մէջ, 9 ուր ձեր հայրերը փորձեցին ու քննեցին զիս, **թէպէտ** քառասուն տարի տեսան իմ

^u Այսինքն՝ Աստուծոյ

գործերս: **10** Ուստի զգուեցայ այդ սերունդէն եւ ըսի. “Անոնք միշտ մոլորած են իրենց սիրտով, ու չգիտցան իմ ճամբաներս: **11** Հետեւաբար երդում ըրի իմ բարկութեանս մէջ. “Անոնք պիտի չմտնեն իմ հանգստավայրս:” **12** Ջգուշացէ՛ք, եղբայրներ, որպէսզի ձեզմէ ո՛չ մէկուն ներսը անհաւատութեան չար սիրտ մը ըլլայ՝ հեռանալով ապրող Աստուծմէն: **13** Հապա ամէն օր յորդորեցէ՛ք զիրար, քանի «այսօր» կ’ըսուի, որպէսզի ձեզմէ ո՛չ մէկը խստանայ մեղքին խաբէութեամբ: **14** Արդարեւ մենք բաժնեկից եղած ենք քրիստոսի, եթէ գէթ մինչեւ վախճանը հաստատ բռնենք մեր սկիզբի “վստահութիւնը, **15** մինչ կ’ըսուի. «Այսօր, եթէ պիտի լսէք անոր ձայնը, մի՛ խստացնէք ձեր սիրտերը՝ ինչպէս դառնութեան ատեն»: **16** Զանի որ Բոմանք՝ լսելէ ետք՝ դառնացուցին. սակայն ոչ” բոլորը՝ որ Եգիպտոսէն ելած էին Մովսէսի միջոցով: **17** Իսկ որոնցմէ՞ զգուեցաւ քառասուն տարի. մեղանչողներէն չէ՞ր, որոնց դիակները ինկան անապատին մէջ: **18** Եւ որո՞նց երդում ըրաւ՝ թէ պիտի չմտնեն իր հանգստավայրը, եթէ ոչ՝ անհնազանդներուն: **19** Ու կը տեսնենք թէ չկրցան մտնել՝ **իրենց** անհաւատութեան պատճառով:

4

Ուրեմն վախճանք, որպէսզի ձեզմէ ո՛չ մէկը զրկուած թուի անոր հանգստավայրը մտնելու խոստումէն, որ մնացած է **մեզի: 2** Որովհետեւ մեզի՛ ալ ւաւետուած էր՝ ինչպէս անոնց. բայց անոնց օգտակար չեղաւ **այդ** խօսքը լսելը, քանի որ հաւատքի “միացած չէր լսողներուն մէջ: **3** Իսկ մենք՝ որ հաւատացինք, պիտի մտնենք հանգիստը, ինչպէս ըսաւ. «Հետեւաբար երդում ըրի իմ բարկութեանս մէջ. “Անոնք պիտի չմտնեն իմ հանգստավայրս:”», թէպէտ **իր** գործերը աշխարհի հիմնադրութենէն ի վեր եղած էին: **4** Որովհետեւ **Գիրքը** սա՛ կ’ըսէ տեղ մը՝ եօթներորդ **օրուան** համար. «Եւ Աստուած եօթներորդ օրը հանգստացաւ իր բոլոր գործերէն»: **5** Ու հոս դարձեալ **կ’ըսէ**. «Անոնք պիտի չմտնեն իմ հանգստավայրս»: **6** Ուրեմն, քանի որ ոմանց կը մնայ հոն մտնել, իսկ անոնք որ նախապէս ստացած էին ւաւետիսը՝ անհնազանդութեան պատճառով չմտան, **7** դարձեալ օր մը կը սահմանէ՝ այնքան ժամանակէ ետք, եւ Դաւիթի **բերանով** կ’ըսէ՝ «այսօր», ինչպէս ըսուեցաւ. «Այսօր, եթէ պիտի լսէք անոր ձայնը, մի՛ խստացնէք ձեր սիրտերը»: **8** Որովհետեւ եթէ Յեսու հանգստացուցած ըլլար զանոնք, ա՛յ անկէ ետք պիտի չխօսէր ուրիշ օրուան մասին: **9** Ուրեմն **դէռ** հանգիստի Շաբաթ մը կը մնայ Աստուծոյ ժողովուրդին. **10** որովհետեւ ա՛ն որ մտաւ անոր հանգստավայրը, ի՛նք ալ հանգստացաւ իր գործերէն, ինչպէս Աստուած՝ իրեններէն: **11** Ուրեմն քանա՛նք մտնել այդ հանգստավայրը, որպէսզի ո՛չ մէկը իյնայ՝ նոյն անհնազանդութեան օրինակին պէս: **12** Որովհետեւ Աստուծոյ խօսքը կենարար է, ազդու, եւ ամէն երկսայրի սուրէ կտրուկ: Ան թափանցելով կը բաժնէ անձն ու հոգին, յօդերը եւ ծուծը. կը քննարկէ սիրտին մտածումներն ու մտադրութիւնները: **13** Չկայ արարած մը՝ որ աներելոյթ ըլլայ անոր առջեւ, հապա ամէն բան մերկ ու բաց է անոր աչքերուն առջեւ՝ որուն **պիտի տանք** մեր հաշիւը:

ՅԻՍՈՒՍ՝ ՄԵԾ ԶԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

14 Ուրեմն, քանի որ ունինք երկինքը անցած մեծ Զահանայապետ մը, Յիսուսը՝

^u **Յուն.**՝ ամրութիւնը
^p **Կամ՝** որո՞նք լսեցին ու դառնացուցին, եթէ ոչ
^w **Յուն.**՝ խառնուած

Աստուծոյ Որդին, ամուր բռնենք մեր դաւանութիւնը: 15 Արդարեւ մենք չունինք քահանայապետ մը՝ որ անկարող ըլլայ Քկարեկցիլ մեր տկարութիւններուն, հապա ինք ամէն բանի մէջ փորձուած է մեզի նման, սակայն առանց մեղքի: 16 Ուրեմն համարձակութեամբ մօտենանք շնորհքի գահին, որպէսզի ողորմութիւն ստանանք եւ շնորհք գտնենք՝ պատեհ ատեն օգնելու մեզի:

5

Արդարեւ, մարդոց մէջէն առնուած ամէն քահանայապետ՝ նշանակուած է մարդոց համար, որպէսզի Աստուծոյ մատուցանէ ընծաներ ու մեղքերու համար զոհեր: 2 Ան կրնայ հասկացող ըլլալ անոնց՝ որ անգէտ եւ մոլորեալ են, որովհետեւ ինք ալ «համակուած է տկարութեամբ. 3 եւ այս պատճառով պարտաւոր է մեղքի պատարագ մատուցանել՝ ինչպէս ժողովուրդին համար, նոյնպէս ալ իրեն համար: 4 Ո՛չ մէկը ինքնիրեն կ'առնէ այս պատիւը, հապա միայն ա՛ն՝ որ կանչուած է Աստուծմէ, ինչպէս Ահարոն: 5 Նոյնպէս ալ ո՛չ թէ Քրիստոս փառաւորեց ինքզինք՝ քահանայապետ ըլլալու համար, հապա ա՛ն՝ որ ըսաւ իրեն. «Դուն իմ Որդիս ես, ա՛յսօր ծնայ քեզ»: 6 Ինչպէս ուրիշ տեղ մըն ալ կ'ըսէ. «Դուն յաւիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ»: 7 Ան՝ իր մարմինին օրերը, սաստիկ գոչիւնով եւ արցունքով, աղերսանք ու պաղատանք մատուցանեց անոր՝ որ կարող էր մահէն փրկել զինք. եւ Քրիստոսը իր «բարեպաշտութեան պատճառով»: 8 Թէպէտ ինք Որդի էր, հնազանդութիւն ստրկեցաւ իր չարչարանքներէն. 9 ու երբ կատարեալ եղաւ, յաւիտեանական փրկութիւն պատճառեց բոլոր իրեն հնազանդողներուն, 10 եւ Աստուծմէ յորջորջուեցաւ՝ Քահանայապետ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ:

ԶԳՈՒՇԱՅՈՒՄ ՀԱԻԱՏԵՐ ԼԹԵԼԷ

11 Անոր մասին ունինք շատ ըսելիք, որ դժուար է մեկնաբանել, քանի որ լսելու մէջ անփոյթ էք: 12 Արդարեւ, մինչ ժամանակին համեմատ պարտաւոր էիք վարժապետ ըլլալ, դո՛ւք պէտք ունիք դարձեալ սորվելու թէ որո՞նք են Աստուծոյ պատգամներուն նախաքայլերը: Դուք պէտք ունիք կաթի՛, ո՛չ թէ ամուր կերակուրի. 13 քանի որ ամէն կաթնկեր՝ արդարութեան խօսքին անհմուտ է, որովհետեւ երախայ է. 14 բայց ամուր կերակուրը չափահասներուն համար է, որոնց զգայարանքները սովորութեամբ վարժուած են զատորոշել բարին ու չարը:

6

Ուստի՝ ձգե՛նք Քրիստոսի վերաբերեալ նախաբանը ու յառաջանա՛նք դէպի կատարելութիւն, փոխանակ դարձեալ հիմը դնելու մեռած գործերէն ապաշխարութեան եւ Աստուծոյ հանդէպ հաւատքին, 2 մկրտութիւններու ուսուցումին ու ձեռնադրութեան, մեռելներու յարութեան եւ յաւիտեանական դատաստանին. 3 ա՛յս է որ պիտի ընենք՝ եթէ գէթ Աստուած արտօնէ: 4 Արդարեւ անկարելի է անոնց՝ որոնք անգամ մը լուսաւորուեցան,

^բ Յուն.՝ չարչարակից ըլլալ

^ա Յուն.՝ շրջապատուած

^բ Յուն.՝ լսուեցաւ

^գ Կամ՝ վախէն ազատելով

համտեսեցին երկնային պարգևը, բաժնեկից դարձան Սուրբ Հոգիին, **5** և համտեսեցին Աստուծոյ բարի խօսքն ու գալիք աշխարհին սքանչելիքները, **6** որ վերանորոգուին ապաշխարութեամբ՝ եթէ սայթաքին. քանի որ կրկին կը խաչեն Աստուծոյ Որդին իրենք իրենց համար, ու կը խայտառակեն **զայն: 7** Որովհետեւ այն երկիրը՝ որ կը խմէ իր վրայ յաճախ եկած անձրեւը, և կ'արտադրէ յարմար բոյսեր անոնց՝ որոնց համար կը մշակուի, օրհնութիւն կը ստանայ Աստուծմէ. **8** բայց ան որ կ'արտադրէ փուշեր ու տատասկներ՝ անպէտ է և անհիծուելու մօտ. անոր վախճանն է այրուիլ:

9 Թէպէտ այսպէս կը խօսինք, ձեր մասին՝ սիրելիներ՝ մենք համոզում ունինք լաւագոյն բաներու, որոնք կը վերաբերին փրկութեան: **10** Զանի որ Աստուած անիրաւ չէ՝ որ մոռնայ ձեր գործը, և այն սէրը՝ որ ցոյց տուիք իր անունին համար, երբ սպասարկեցիք սուրբերուն ու կը սպասարկէք **ալ: 11** Սակայն կը ցանկանք որ ձեզմէ իւրաքանչիւրը ցոյց տայ նոյն փութաջանութիւնը՝ մինչեւ վախճանը **պահելու համար** յոյսի լման վստահութիւնը. **12** որպէսզի դուք անփոյթ չըլլաք, հապա նմանիք անոնց՝ որ հաւատքով ու համբերատարութեամբ ժառանգեցին խոստումները:

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՀԱՍՏԱՏ ԽՈՍՏՈՒՄԸ

13 Արդարեւ, երբ Աստուած խոստում ըրաւ Աբրահամի, քանի որ իրմէ մեծը չկար՝ որ երդում ընէր անոր վրայ, **14** երդում ըրաւ ինքնիր վրայ և ըսաւ. «Այո՛, մեծապէս պիտի օրհնեմ քեզ ու մեծապէս պիտի բազմացնեմ քեզ»: **15** Եւ այսպէս՝ ան համբերատարութեամբ հասաւ խոստումին: **16** Արդարեւ մարդիկ երդում կ'ընեն իրենցմէ մեծին վրայ, ու իրենց համար՝ երդո՛ւմը կը հաստատէ ամէն հակաճառութեան աւարտը: **17** Ուստի Աստուած, փափաքելով անելի ճոխութեամբ ցոյց տալ իր ծրագիրին անփոփոխ ըլլալը խոստումի ժառանգորդներուն, միջնորդեց երդումով մը, **18** որպէսզի երկու անփոփոխելի բաներով – որոնց մէջ անկարելի է որ Աստուած ստէ – հզօր մխիթարութիւն ունենանք մենք՝ որ իբր ապաստան ամուր բռնեցինք մեզի առաջարկուած յոյսը: **19** Մենք ունինք զայն որպէս ապահով և հաստատ խարիսխ մեր անձին. ան կը մտնէ վարագոյրին ներսի **կողմն** ալ, **20 հոն** ուր Յիսուս՝ իբր յառաջընթաց՝ մտաւ մեզի համար, յաւիտենական Զահանայապետ եղած՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ:

ՄԵԼԶԻՍԵԴԵԿ ԶԱՀԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

7

Արդարեւ այս Մելքիսեդեկն էր, Սաղէմի թագաւորն ու Ամենաբարձր Աստուծոյ քահանան, որ դիմաւորեց Աբրահամը՝ երբ ան կը վերադառնար թագաւորներու կոտորածէն, և օրհնեց զայն. **2** Աբրահամ ալ տասանորդ տուաւ անոր **իր** բոլոր բաներէն: Ան նախ Արդարութեան թագաւոր է՝ թարգմանութեան համաձայն, ու յետոյ՝ նաեւ Սաղէմի թագաւոր, այսինքն՝ Խաղաղութեան թագաւոր: **3** Առանց հօր, առանց մօր, առանց ազգաբանութեան, **ան** ունի ո՛չ օրերու սկիզբ, ո՛չ ալ կեանքի վախճան. բայց նմանցուած է Աստուծոյ Որդիին և մշտնջենապէս կը մնայ քահանայ:

4 Ուրեմն տեսէ՛ք թէ ի՛նչ մեծ մէկն էր ան՝ որուն Աբրահամ նահապետն ալ տուաւ աւարին տասանորդը: **5** Արդարեւ Ղեւիի որդիներէն եղողները, որոնք քահանայութիւն կը ստանան, Օրէնքին համաձայն պատուէր ունին տասանորդ առնելու ժողովուրդէն, այսինքն՝ իրենց եղբայրներէն, թէպէտ անոնք Աբրահամի մէջքէն ելած են: **6** Բայց ան՝ որուն ազգաբանութիւնը անոնցմէ չէր, տասանորդ ստացաւ Աբրահամէն և օրհնեց խոստումները ունեցողը: **7** Իսկ առանց որեւէ հակաճառութեան՝ կրտսերը կ'օրհնուի գերադասէն:

8 Հոս՝ մահկանացո՛ւ մարդիկ տասանորդ կը ստանան, բայց հոն կը ստանայ ա՛ն՝ որուն համար վկայուած է թէ կ'ապրի: 9 Նաեւ կրնայ ըստիլ թէ Ղեւի՛ ալ, որ տասանորդ կը ստանայ, տասանորդ տուաւ Աբրահամի միջոցով: 10 որովհետեւ տակաւին իր հօր մէջքն էր՝ երբ Մելքիսեդեկ դիմաւորեց զայն:

11 Ուրեմն, եթէ կատարելութիւնը Ղեւտացիներու քահանայութեամբ ըլլար, (քանի որ ժողովուրդը Օրէնքին տակ դրուեցաւ անոր ատենը,) ա՛լ ի՞նչ պէտք կար որ ուրի՛շ քահանայ մը ելլէր՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ, եւ չկոչուէր Ահարոնի կարգին համեմատ: 12 Արդարեւ՝ քահանայութեան փոփոխումով՝ հարկ էր որ փոփոխութիւն ըլլար նաեւ Օրէնքին: 13 Եւ իրաւ եղաւ, որովհետեւ ա՛ն՝ որուն մասին կ'ըստին այս բաները, կը պատկանէր ուրի՛շ տոհմի, որմէ ո՛չ մէկը մօտեցած էր զոհասեղանին: 14 քանի որ յայտնի է թէ մեր Տէրը սերած է Յուդայի տոհմէն: Իսկ այդ տոհմին մասին Մովսէս ոչինչ ըսաւ՝ քահանայութեան վերաբերեալ:

ՄԵԼՔԻՍԵԴԵԿԻ ՆՄԱՆ
ՈՒՐԻՇ ԲԱԶԱՆԱՅԱՊԵՏ ՄԸ

15 Ասիկա ա՛լ աւելի յայտնի է, քանի որ Մելքիսեդեկի նմանութեամբ ուրի՛շ քահանայ մը կ'ելլէ, 16 որ եղած է ո՛չ թէ մարմնաւոր պատուերի մը Օրէնքին համաձայն, հապա՛ անքակտելի կեանքի մը զօրութեան համեմատ: 17 Որովհետեւ կը վկայէ. «Դուն յաւիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ»: 18 Արդարեւ նախկին պատուերը կը ջնջուի իր տկարութեան ու անշահեկանութեան համար, 19 (որովհետեւ Օրէնքը ոչի՛նչ կատարեալ ըրաւ,) եւ անոր տեղ կը մտնէ լաւագոյն յոյս մը՝ որով կը մօտենանք Աստուծոյ:

20 Եւ քանի որ ասիկա չեղաւ առանց երդումի, (որովհետեւ անոնք քահանայ եղած են առանց երդումի, 21 իսկ ասիկա՝ երդումով, անո՛ր միջոցով՝ որ ըսաւ իրեն. «Տէրը երդում ըրեր է ու պիտի չզղջայ. “Դուն յաւիտեան քահանայ ես՝ Մելքիսեդեկի կարգին համեմատ□»), 22 Յիսուս երաշխաւոր եղաւ լաւագոյն ուխտի մը:

23 Ի՛րապէս շատ եղած են քահանաները, քանի որ մահը կ'արգիլէր որ անոնք միշտ մնան: 24 Բայց ասիկա ունի անփոփոխ քահանայութիւն, որովհետեւ յաւիտեան կը մնայ: 25 Ուստի կարող ալ է կատարելապէս փրկել անոնք՝ որ իրմով կու գան Աստուծոյ. որովհետեւ ինք միշտ կ'ապրի՝ անոնց բարեխօս ըլլալու համար:

26 Արդարեւ ճիշդ այսպիսի քահանայապետ մը կը պատշաճէր մեզի, սուրբ, անմեղ, անարատ, մեղաւորներէն զատուած ու երկինքէն աւելի վեր բարձրացած: 27 Անոր հարկաւոր չէ ամէն օր զոհ մատուցանել՝ միւս քահանայապետներուն պէս, նախ իր մեղքերուն համար, յետոյ ժողովուրդին մեղքերուն համար. որովհետեւ ինք ըրաւ ասիկա մէ՛կ անգամ ընդմիշտ՝ մատուցանելով ինքզինք: 28 Արդարեւ՝ Օրէնքը քահանայապետ կը նշանակէ տկարութիւն ունեցող մարդիկ, բայց երդումին խօսքը՝ որ Օրէնքէն ետք էր՝ Որդի՛ն, որ կատարեալ եղած է յաւիտեան:

ՅԻՍՈՒՍ՝ ՄԵՐ ՄԵԾ ԲԱԶԱՆԱՅԱՊԵՏԸ

8

Ահա՛ւասիկ մեր ըսած խօսքերուն գլխաւորը.– մենք ունինք այնպիսի քահանայապետ մը, որ բազմած է երկինքը՝ Աստուծոյ մեծափառութեան գահին աջ կողմը, 2 իբր պաշտօնեայ սրբարանին ու ճշմարիտ խորանին՝ որ Տէ՛րը կանգնեց, եւ ո՛չ թէ մարդը: 3

^u Յուն.՝ ուշադրութիւն դարձուցած

Քանի որ ամէն քահանայապետ նշանակուած է ընծաներ ու զոհեր մատուցանելու համար, հարկ էր որ ասիկա՝ ալ ունենար մատուցանելիք բան մը: **4** Ան քահանայ **անգամ** պիտի չըլլար՝ եթէ երկրի վրայ ըլլար, որովհետեւ կա՛ն քահանաներ՝ որ ընծաներ կը մատուցանեն Օրէնքին համաձայն: **5** (Անոնք պաշտամունք կը կատարեն երկնային բաներուն օրինակով եւ շուքով, ինչպէս **Աստուած** պատգամ տուաւ Մովսէսի՝ երբ պիտի շինէր խորանը, քանի որ ըսաւ. «Տե՛ս, որպէսզի ամէն բան ընես լեռը քեզի ցոյց տրուած տիպարին համաձայն»:) **6** Իսկ հիմա **Յիսուս** հասաւ «գերագանց պաշտօնի մը, քանի որ միջնորդ է լաւագոյն ուխտի մը՝ որ օրինադրուած է լաւագոյն խոստումներու վրայ:

7 Արդարեւ եթէ առաջինը անմեղադրելի ըլլար, բնա՛ւ տեղ չէր փնտռուեր երկրորդին համար: **8** Որովհետեւ կ'ըսէ՝ մեղադրելով զանոնք. «Ահա՛ կու գան օրերը,– կ'ըսէ Տէրը,– երբ նոր ուխտ մը պիտի կնքեմ Իսրայէլի տան հետ ու Յուդայի տան հետ: **9** **Սակայն** ո՛չ այն ուխտին պէս՝ որ կնքեցի անոնց հայրերուն հետ, այն օրը երբ բռնեցի անոնց ձեռքէն՝ Եգիպտոսի երկրէն հանելու համար զանոնք. քանի անոնք չյարատեւեցին իմ ուխտիս մէջ, ես ալ անհոգ եղայ անոնց հանդէպ,– կ'ըսէ Տէրը:– **10** Արդարեւ սա՛ է այն ուխտը՝ որ պիտի հաստատեմ Իսրայէլի տան հետ այդ օրերէն ետք,– կ'ըսէ Տէրը.– իմ օրէնքներս պիտի դնեմ անոնց միտքին մէջ, զանոնք պիտի գրեմ անոնց սիրտին վրայ, ու ես պիտի ըլլամ անոնց Աստուածը, անոնք ալ պիտի ըլլան իմ ժողովուրդս: **11** Ա՛լ իւրաքանչիւրը պիտի չսորվեցնէ իր ընկերին, ո՛չ ալ իւրաքանչիւրը իր եղբօր՝ ըսելով. “Ճանչցի՛ր Տէրը□, քանի որ անոնց պզտիկէն մինչեւ մեծը՝ պիտի ճանչնան զիս. **12** արդարեւ ես պիտի քաւեմ անոնց անիրաւութիւնները, եւ ա՛լ պիտի չյիշեմ անոնց մեղքերն ու անօրէնութիւնները»:

13 “Նոր ուխտ□ կոչելով՝ հինցուց առաջինը. իսկ ի՛նչ որ կը հիննայ եւ կը ծերանայ՝ մօտ է աներելութանալու:

ԵՐԿՐԱՅԻՆ ՈՒ ԵՐԿՆԱՅԻՆ ՊԱՇՏԱՄՈՒՆԸ

9

Արդարեւ առաջին **ուխտն** ալ ունէր պաշտամունքի կանոններ, նաեւ աշխարհային սրբարան մը. **2** որովհետեւ խորան մը կառուցանուած էր: Առաջինը, որուն մէջ **կային** աշտանակը, սեղանը եւ առաջադրութեան հացը, Սրբութիւն կը կոչուէր: **3** Իսկ երկրորդ վարագոյրին ետեւ **կար** խորան մը՝ որ Սրբութիւններու սրբութիւն կը կոչուէր. **4** անոր մէջ էին ոսկիէ բուրվառը եւ ամէն կողմէ ոսկեպատ ուխտին տապանակը, որուն մէջ **կային** ոսկիէ սափորը՝ մանանայով **լեցուն**, Ահարոնի գաւազանը՝ որ ծաղկեցաւ, եւ ուխտին տախտակները: **5** Անոր վրայ ալ՝ փառքի քերովբէները, որ հովանի կ'ընէին Քաւութեան վրայ: Այս մասին հիմա մանրամասն խօսելու **կարիք** չկայ:

6 Ասոնք այսպէս կառուցանուած ըլլալով, քահանաները ամէն ատեն կը մտնէին առաջին խորանը՝ պաշտամունք կատարելու: **7** Իսկ միայն քահանայապետը **կը մտնէր** երկրորդին մէջ, տարին մէ՛կ անգամ. բայց ո՛չ առանց արիւնի, որ կը մատուցանէր իրեն համար, նաեւ ժողովուրդին անգիտութեան **մեղքերուն** համար: **8** Սուրբ Հոգին սա՛ կը բացայայտէր, թէ սրբարանին ճամբան յայտնաբերուած չէր, քանի դեռ կը կենար առաջին խորանը, **9** որ նախատիպար մըն էր ներկայ ատենին համար: Անոր մէջ կը մատուցանուէին ընծաներ ու զոհեր, որոնք չէին կրնար կատարեալ ընել պաշտամունք կատարողը՝ խղճմտանքին հանդէպ. հապա՛ կերակուրներով, խմելիքներով **10** եւ տարբեր լուացումներով՝ միայն մարմնաւոր կանոններ էին, որոնք կը պարտադրուէին մինչեւ ուղղումի ատենը: **11** Բայց երբ Քրիստոս եկաւ **իբր** գալիք բարիքներու Քահանայապետ, **անցաւ** աւելի մեծ ու կատարեալ խորանին մէջէն՝ **որ** անձեռակերտ է, (այսինքն՝ այս

□ **Յուն.**՝ շա՛տ տարբեր

արարչութենէն չէ,՝ 12 Եւ ի՛ր իսկ արիւնով – ո՛չ թէ նոխազներու եւ զուարակներու արիւնով – մէ՛կ անգամ **ընդմիջտ** մտաւ սրբարանը, յաւիտենական ազատագրութիւն ստանալով: 13 Որովհետեւ եթէ ցուէրուն ու նոխազներուն արիւնը, եւ պիղծերուն վրայ սրսկուող երկնջին մոխիրը, կը սրբացնէին՝ մարմինի մաքրութեան համար, 14 ա՛լ ո՛րչափ աւելի Զրիստոսի արիւնը, որ յաւիտենական Հոգիին միջոցով մատուցանեց ինքզինք Աստուծոյ՝ **իբր** անարատ **զոհ**, պիտի մաքրէ ձեր խղճմտանքը մեռած գործերէն՝ պաշտելու համար ապրող Աստուածը:

15 Հետեւաբար ինք նոր ուխտին միջնորդն է, քանի որ **իբ** մահը **եղաւ** առաջին ուխտին ժամանակ **գործուած** օրինազանցութիւններուն ազատագրութեան համար, որպէսզի կանչուածները ստանան յաւիտենական ժառանգութեան խոստումը: 16 Որովհետեւ **հո՛ն**՝ ուր կտակ մը կայ, հարկ է որ կտակարարը մեռնի: 17 Արդարեւ կտակը կը հաստատուի մահէն ետք. այլապէս ոյժ չունի՝ այնքան ատեն որ կտակարարը ողջ է: 18 Հետեւաբար առաջին **“ուխտն** ալ չէր **կրնար** հաստատուիլ՝ առանց արիւնի. 19 քանի որ երբ Մովսէս ամբողջ ժողովուրդին հաղորդեց Օրէնքին բոլոր պատուէրները, ցուէրուն եւ նոխազներուն արիւնը առաւ ու **նոյնինքն** Գիրքին եւ ամբողջ ժողովուրդին վրայ սրսկեց՝ ջուրով, որդան կարմիր բուրդով ու զոպայով, 20 Եւ ըսաւ. «Ա՛յս է արիւնը այն ուխտին՝ որ Աստուած հրահանգեց ձեզի»: 21 Ու խորանին վրայ, եւ պաշտօնին բոլոր առարկաներուն վրայ նոյնպէս սրսկեց արիւնը: 22 Օրէնքին համաձայն՝ գրեթէ ամէն բան կը մաքրուի արիւնով. եւ առանց արիւն թափելու՝ ներում չ’ըլլար:

ԵՐԻՍՏՈՍԻ ԶՈՂԱԲԵՐՈՒԹԻՒՆԸ ԿԸ ԶԱԻՔ ՄԵՂԸ

23 Ուրեմն հարկ էր որ երկնային բաներուն օրինակները մաքրուէին ասոնցմով, իսկ նոյնինքն երկնաւորները՝ ասոնցմէ լաւագոյն զոհերով: 24 Զանի որ Զրիստոս մտաւ ո՛չ թէ ձեռակերտ սրբարանը, **որ** ճշմարիտին կրկնատիպն էր, հապա նոյնինքն երկինքը, որպէսզի հիմա Աստուծոյ առջեւ երեւնայ մեզի համար. 25 ո՛չ ալ **մտաւ**՝ ինքզինք յաճախ **իբր** **զոհ** մատուցանելու համար, ինչպէս քահանայապետը՝ որ ամէն տարի սրբարանը կը մտնէ ուրիշին արիւնով. 26 այլապէս, պէտք էր որ յաճախ չարչարուէր՝ աշխարհի հիմնադրութենէն ի վեր: Բայց հիմա, դարերու վախճանին, մէ՛կ անգամ երեւցաւ՝ ջնջելու համար մեղքը ինքզինք զոհելով: 27 Եւ ինչպէս մարդոց վերապահուած է մէ՛կ անգամ մեռնիլ, իսկ անկէ ետք՝ դատաստանը, 28 նոյնպէս ալ Զրիստոս մէ՛կ անգամ **իբր** **զոհ** մատուցանուեցաւ՝ քաւելու համար շատերու մեղքերը, ու երկրորդ անգամ պիտի երեւնայ՝ առանց մեղքի, փրկելու համար անոնք՝ որ կը սպասեն իրեն:

10

Արդարեւ Օրէնքը, ունենալով գալիք բարիքներուն շուքը, ո՛չ թէ **այդ** բաներուն բո՛ւն պատկերը, երբեք չի կրնար կատարեալ ընել անոնք՝ որ կը մօտենան, շարունակ ամէն տարի մատուցանուած նոյն զոհերով: 2 Այլապէս՝ պիտի չդադրէի՞ն մատուցանուելէ, քանի որ պաշտամունք կատարողները՝ մէ՛կ անգամ մաքրուելէն ետք՝ ա՛լ խղճահարութիւն պիտի չունենային մեղքերու համար: 3 Բայց ամէն տարի մեղքերու յիշատակութիւն կ’ըլլայ անոնցմով. 4 որովհետեւ նոխազներուն ու ցուէրուն արիւնը անկարող է քաւել մեղքերը: 5 Ուստի երբ մտաւ աշխարհ՝ ըսաւ. «Զոհ եւ **“ընծայ** չուզեցիր, հապա մարմին

^u **Յուն.**՝ ուխտին բացումն ալ չէր կատարուեր

^w **Կամ՝** պատարագ

մը պատրաստեցիր ինծի: **6** Ողջակէզներու եւ մեղքի **պատարագներու** չբարեհաճեցար: **7** Այն ատեն ըսի. «Ահա՛ կու գամ (ի՛մ մասիս գրուած է Գիրքի պատատին մէջ) քու կամքդ գործադրելու, **ո՛վ Աստուած**»^բ: **8** Վերը կ'ըսէ. «Զոհ, ընծայ, ողջակէզներ ու մեղքի **պատարագներ** չուզեցիր եւ **անոնց** չբարեհաճեցար», (որոնք կը մատուցանուէին Օրէնքին համաձայն,) **9** յետոյ կ'ըսէ. «Ահա՛ կու գամ քու կամքդ գործադրելու, **ո՛վ Աստուած**»: Կը վերցնէ առաջինը, որպէսզի հաստատէ երկրորդը: **10** Այդ կամքով է որ մենք սրբացանք՝ Յիսուս Զրիստոսի մարմինին մէ՛կ անգամ **ընդմիջտ**^բ պատարագուելով:

11 Ամէն քահանայ ամէն օր կը կայնի՝ պաշտօն կատարելու եւ նոյն գոհերը յաճախ մատուցանելու, որոնք երբեք չեն կրնար քաւել մեղքերը: **12** Մինչդեռ ասիկա մշտնջենապէս Աստուծոյ աջ կողմը բազմեցաւ՝ մեղքերու համար մէ՛կ գոհ մատուցանելով, **13** եւ անկէ ետք կը սպասէ, մինչեւ որ իր թշնամիները պատուանդան դրուին իր ոտքերուն: **14** որովհետեւ մէ՛կ Գպատարագով մշտնջենապէս կատարեալ ըրաւ սրբացածները:

15 Սուրբ Հոգին ալ կը վկայէ մեզի, քանի որ նախապէս ըսելէն ետք. **16** «Սա՛ է այն ուխտը՝ որ պիտի հաստատեմ անոնց հետ այդ օրերէն ետք, – կ'ըսէ Տէրը. – իմ օրէնքներս պիտի դնեմ անոնց սիրտին մէջ, եւ զանոնք պիտի գրեմ անոնց միտքին մէջ. **17** անոնց մեղքերն ու անօրէնութիւնները ա՛լ պիտի չյիշեմ»:^բ **18** Ուստի, ո՛ր որ ասոնց ներում **տրուեցաւ**, ա՛լ մեղքի համար պատարագ **պէտք** չէ:

ԱՍՏՈՒԾՈՅ ՄՕՏԵՆԱԼՔ

19 Ուրեմն, եղբայրներ, համարձակութիւն ունինք սրբարանը մտնելու՝ Յիսուսի արիւնով, **20** նոր ու կենարար ճամբայով մը – որուն բացումը կատարեց մեզի համար – վարագոյրին մէջէն, որ իր մարմինն է. **21** նաեւ **ունինք** մեծ քահանայ մը՝ **նշանակուած** Աստուծոյ տան վրայ: **22** Ուստի մօտենանք ճշմարիտ սիրտով, հաւատքի լման վստահութեամբ, մեր սիրտերը սրկումով **մաքրուած** չար խղճմտանքէն, եւ մեր մարմինները մաքուր ջուրով լուացուած: **23** Ամո՛ր բռնեց **մեր** յոյսին դաւանութիւնը՝ առանց երերալու, որովհետեւ հաւատարիմ է ա՛ն՝ որ խոստացաւ: **24** Ուշադի՛ր ըլլանք զիրար հրահրելու սիրոյ ու բարի գործերու: **25** Եւ չլքե՛նք մեր հաւաքոյթները, ինչպէս ոմանց սովորութիւնն է. հապա յորդորե՛նք **զիրար**, այնչափ ակելի՝ որչափ կը տեսնէք **այն** օրուան մօտենալը:

26 Արդարեւ եթէ կամովին մեղանչենք՝ ճշմարտութեան գիտակցութիւնը ստանալէ ետք, ա՛լ **ուրիշ** գոհ չի մնար մեղքերու համար, **27** հապա **կը մնայ** դատաստանի ահարկու սպասում մը ու նախանձախնդրութեան կրակ մը, որ պիտի լափէ հակառակորդները: **28** Ա՛ն՝ որ կ'անարգէր Մովսէսի Օրէնքը, կը մեռնէր առանց արգահատանքի, երկու կամ երեք վկաներով: **29** Ա՛լ ո՛րչափ ակելի խիստ պատիժի կը կարծէք թէ պիտի արժանանայ ա՛ն՝ որ ոտնակոխ ըրած է Աստուծոյ Որդին, պիղծ համարած է ուխտին արիւնը՝ որով ինք սրբացաւ, եւ նախատած է շնորհքի Հոգին: **30** Քանի որ կը ճանչնանք ա՛ն՝ որ ըսաւ. «Վրէժխնդրութիւնը ի՛մս է, ե՛ս պիտի հատուցանեմ, – կ'ըսէ Տէրը»:^բ Եւ դարձեալ. «Տէ՛րը պիտի դատէ իր ժողովուրդը»:^բ **31** Ահարկու **բան** է իյնալ ապրող Աստուծոյ ձեռքը:

32 Ուրեմն վերյիշեցէ՛ք նախկին օրերը, երբ՝ լուսաւորուելէ ետք՝ տոկացիք չարչարանքներու մեծ մարտի մը. **33** երբեմն տեսարան եղաք՝ նախատինքներով ու տառապանքերով, երբեմն ալ հաղորդակցեցաք այդպիսի վիճակի մէջ եղողներուն հետ: **34**

^բ Այսինքն՝ ընծայուելով
^բ Այսինքն՝ ընծայումով

Որովհետեւ ՚իմ կապերուս մէջ ինծի՝⁷ «կարեկցեցաք, եւ ձեր ինչքին յափշտակուիլը ընդունեցիք ուրախութեամբ, գիտնալով թէ ձեզի համար լաւագոյն ու մնայուն ինչքեր ունիք երկինքը: 35 Ուրեմն մի՛ լքէք ձեր համարձակութիւնը, որ ունի մեծ վարձատրութիւն: 36 Որովհետեւ համբերութիւն պէտք է ձեզի, որպէսզի ստանաք խոստումը՝ գործադրած ըլլալով Աստուծոյ կամքը: 37 Զանի որ «քիչ մը ատենէն պիտի գայ ա՛ն՝ որ գալիք է, ու պիտի չուշանայ: 38 Եւ արդարը հաւատքո՛վ պիտի ապրի. իսկ եթէ մէկը ընկրկի, իմ անձս պիտի չբարեհաճի անոր»: 39 Բայց մենք անոնցմէ չենք՝ որ կ'ընկրկին կորուստի համար, հապա անոնցմէ՝ որ կը հաւատան, **իրենց** անձին փրկութեան համար:

ՀԱԻԱՏԸ

11

Իսկ հաւատքը՝ յուսացուած բաներուն խարխսն է, **եւ** անտեսանելի բաներուն ապացոյցը. 2 որովհետեւ անո՛վ նախնիքները ընդունեցին **բարի** վկայութիւն մը:

3 Հաւատքո՛վ կ'ըմբռնենք թէ տիեզերքը կազմուեցաւ Աստուծոյ խօսքով, այնպէս որ տեսանելի բաները գոյացան աներեւոյթ բաներէն:

4 Հաւատքո՛վ Աբէլ աւելի լաւ զո՞ր մատուցանեց Աստուծոյ՝ քան Կայէն, որով վկայուեցաւ թէ արդար էր, քանի որ Աստուած վկայեց իր ընծաներուն մասին. եւ անով՝ թէպէտ մեռաւ՝ տակաւին կը խօսի:

5 Հաւատքո՛վ Ենովք փոխադրուեցաւ **երկրէն՝** որպէսզի մահ չտեսնէ, ու **ո՛չ մէկ տեղ** կը գտնուէր, որովհետեւ Աստուած փոխադրեց զայն, քանի որ անոր փոխադրուելէն առաջ վկայուեցաւ թէ հաճելի էր Աստուծոյ: 6 Սակայն առանց հաւատքի անկարելի է հաճելի ըլլալ **Աստուծոյ**. որովհետեւ ա՛ն՝ որ կը մօտենայ Աստուծոյ, պէտք է հաւատայ թէ **Աստուած** կայ, եւ կը վարձատրէ անոնք՝ որ կը փնտռեն զինք:

7 Հաւատքո՛վ Նոյ, պատգամ ստանալով **Աստուծմէ՝** տակաւին անտեսանելի բաներու մասին, երկիւղածութեամբ⁸ «կերտեց տապան մը՝ իր ընտանիքին փրկութեան համար, որով դատապարտեց աշխարհը եւ ժառանգորդ եղաւ այն արդարութեան՝ որ կ'ըլլայ հաւատքով:

8 Հաւատքո՛վ Աբրահամ հնազանդեցաւ, երբ կանչուեցաւ մեկնելու տեղ մը՝ որ պիտի ստանար իբր ժառանգութիւն, ու մեկնեցաւ՝ առանց գիտնալու թէ ո՛ր կ'երթար: 9 Հաւատքո՛վ պանդխտացաւ խոստացուած երկրին մէջ՝ որպէս թէ օտարութեան մէջ, վրաններու մէջ բնակելով Իսահակի եւ Յակոբի հետ, որոնք ժառանգակիցներն էին նոյն խոստումին. 10 որովհետեւ ինք կը սպասէր հիմեր ունեցող քաղաքի մը, որուն ճարտարապետն ու կառուցանողը Աստուած է:

11 Հաւատքո՛վ Սառա ի՛նք ալ կարողութիւն ստացաւ սերնդագործելու, ու հասունութեան մէջ **գաւակ** ծնաւ, քանի որ հաւատարիմ համարեց ա՛ն՝ որ խոստացած էր: 12 Ուստի այդ մէկէն – որ մեռածի պէս էր – ծնան **ա՛յնքան** բազմաթիւ՝ որքան երկինքի աստղերը, եւ անհամար՝ ինչպէս ծովեզերքի աւազը:

13 Ասոնք բոլորն ալ մեռան հաւատքով՝ առանց ստացած ըլլալու խոստումները, բայց հեռուէն տեսան զանոնք եւ ⁹բարեւեցին, ¹⁰ընդունելով թէ իրենք օտարականներ ու

⁷ Ոմանք՝ կապուածներուն

⁸ Թուն.՝ չարչարակից եղաք

⁹ Թուն.՝ պատրաստեց

¹⁰ Ոմանք՝ համոզուած ըլլալով բարեւեցին

գաղթականներ են երկրի վրայ. **14** որովհետև անոնք որ կը խօսին այսպիսի բաներ, կը յայտնեն թէ կը փնտռեն բնագաւառ մը: **15** Արդարեւ, եթէ յիշէին այն **հայրենիքը՝** ուրկէ դուրս ելած էին, պատեհութիւն կ'ունենային հոն վերադառնալու: **16** Իսկ հիմա կը բաղձան լաւագոյն **հայրենիքի** մը, այսինքն՝ երկնայինին. ուստի Աստուած ամօթ չի սեպեր անոնց Աստուածը կոչուիլ, որովհետև ինք քաղաք մը պատրաստեց անոնց:

17 Հաւատքով Աբրահամ, երբ կը փորձուէր, Իսահակը **զոհ** մատուցանեց: Ի՛նք՝ որ ընդունած էր խոստումները՝ մատուցանեց **իր** մէկ հատիկ **որդին**,– **18** որուն համար ըսուած էր. «Իսահակի՛ **անունով** պիտի կոչուի քու զարմդ»,– **19** որովհետև կը "մտածէր թէ Աստուած կարող է յարուցանել **զայն**, նոյնիսկ մեռելներէն. ուրկէ ալ ստացաւ զայն՝ որպէս նախատիպար:

20 Հաւատքով Իսահակ, **մարգարէանալով** գալիք բաներուն մասին, օրհնեց Յակոբն ու Եսաւը: **21** Հաւատքով Յակոբ, երբ մահամերձ էր, օրհնեց Յովսէփի որդիներէն իւրաքանչիւրը, ու երկրպագեց՝ **յենելով** իր գաւազանին ծայրին վրայ: **22** Հաւատքով Յովսէփ, երբ կը վախճանէր, յիշեց Իսրայէլի որդիներուն մեկնումը **Եգիպտոսէն**, ու պատուէր տուաւ իր ոսկորներուն համար:

23 Հաւատքով Մովսէս, երբ ծնաւ, երեք ամիս պահուեցաւ իր ծնողներուն կողմէ, որովհետև տեսան գեղեցիկ մանուկը, ու չվախցան թագաւորին հրամանէն: **24** Հաւատքով Մովսէս, երբ մեծցաւ, մերժեց Փարաւոնի աղջիկին որդի կոչուիլ, **25** նախընտրելով չարչարուիլ Աստուծոյ ժողովուրդին հետ՝ քան վայելել մեղքին ժամանակաւոր զուարճութիւնը: **26** Աւելի մեծ հարստութիւն համարեց Զրիստոսի նախատինքը՝ քան Եգիպտոսի գանձերը, որովհետև կը դիտէր վարձատրութիւնը: **27** Հաւատքով ձգեց Եգիպտոսը՝ առանց վախճալու թագաւորին զայրոյթէն, որովհետև հաստատ մնաց որպէս թէ տեսնելով Անտեսանելին: **28** Հաւատքով կատարեց զատիկը եւ արիւնին հեղումը, որպէսզի անդրանիկները բնաջնջողը չդպչի իրենց:

29 Հաւատքով Կարմիր ծովէն անցան՝ որպէս թէ ցամաքէ, ինչ որ Եգիպտացիները փորձեցին՝ սակայն ընկղմեցան:

30 Հաւատքով Երիքովի պարիսպները ինկան, երբ **Իսրայէլացիները** եօթը օր դարձան անոնց շուրջը:

31 Հաւատքով Ռախաբ պոռնիկը չկորսուեցաւ անհնազանդներուն հետ, խաղաղութեամբ ընդունած ըլլալով լրտեսները:

32 Եւ ա՛լ ի՞նչ ըսեմ. որովհետև ժամանակը պիտի պակսի՝ պատմելու Գեդէոնի, Բարակի, Սամփսոնի, Յեփթայէի, Դաւիթի, Սամուէլի եւ **ուրիշ** մարգարէներու մասին, **33** որոնք հաւատքով պայքարեցան թագաւորութիւններու դէմ, արդարութիւն գործեցին, խոստումներու հասան, առիւծներու երախներ գոցեցին, **34** կրակի զօրութիւն մարեցին, սուրի բերանէ խուսափեցան, տկարութենէ զօրացան, պատերազմի մէջ ուժեղացան, օտարներու բանակներ ընկճեցին: **35** Կիներ ընդունեցին իրենց մեռելները՝ յարութիւն առած. իսկ ուրիշներ գանակոծուեցան՝ չընդունելով ազատագրութիւնը, որպէսզի հասնին լաւագոյն յարութեան մը: **36** Ուրիշներ ալ փորձառութիւնը ունեցան ծաղրանքի եւ խարազանի, նաեւ կապերու ու բանտերու. **37** քարկոծուեցան, սղոցուեցան, Ետանջուեցան, սուրով սպաննուեցան, ոչխարի մորթերով եւ այծի մորթերով շրջեցան, զրկուելով, տառապելով, չարչարուելով, **38** (որոնց արժանի չէր աշխարհը,) մոլորելով

⁴ **Յուն.**՝ դաւանելով

⁷ **Յուն.**՝ սեպէր

⁸ **Յուն.**՝ փորձուեցան

անապատներու, լեռներու, քարայրներու եւ երկրի խոռոչներուն մէջ:

39 Ասոնք բոլորն ալ ընդունեցին **բարի** վկայութիւն մը **իրենց** հաւատքին համար, **սակայն** խոստումը չստացան, **40** քանի որ Աստուած մեզի համար նախատեսած էր աւելի լաւ բան մը, որպէսզի անոնք **չհասնին**՝ **խոստումին** իրագործումին՝ առանց մեզի:

ԱՍՏՈՒԱԾ՝ ՄԵՐ ՀԱՅՐԸ

12

Ուստի մե՛նք ալ, քանի որ շրջապատուած ենք ա՛յսչափ շատ վկաներու՝ **բազմութեամբ**, թօթափե՛նք ամէն ծանրաբեռնում, եւ մեղքը՝ որ դիւրաւ կը պաշարէ **մեզ**, ու համբերութեամբ վազենք մեզի առաջարկուած մրցարշաւը՝ **2** նայելով Յիսուսի, **մեր** հաւատքի ռահվիրային եւ իրագործողին. **իրեն** առաջարկուած ուրախութեան համար՝ ան տոկաց խաչին, արհամարհեց ամօթը, ու բազմեցաւ Աստուծոյ գահին աջ կողմը:

3 Արդարեւ մտածեցէ՛ք անոր մասին, որ տոկաց մեղաւորներուն իրեն դէմ ա՛յսպէս հակաճառելուն, որպէսզի ձեր անձերը չթուլնան ու չպարտասին: **4** Տակաւին արիւն **թափելու** չափ չդիմադրեցիք՝ պայքարելով մեղքին դէմ, **5** եւ մոռցաք այն յորդորը որ կը խօսի ձեզի հետ՝ որպէս թէ որդիներու հետ. «Որդեա՛կս, մի՛ անտեսեր Տէրոջ՝ պատիժը, ու մի՛ պարտասիր՝ երբ կշտամբուիս իրմէ: **6** Որովհետեւ Տէրը կը պատժէ իր սիրածը, եւ կը խարազանէ ամէն որդի՝ որ կ'ընդունի»: **7** Եթէ տոկաք պատիժի, Աստուած կը վերաբերի ձեզի հետ՝ իբր որդիներ. քանի որ ո՞վ է այն որդին՝ որուն հայրը չի պատժեր **զինք**: **8** Իսկ եթէ ըլլաք առանց պատիժի՝ որուն բռնակցից են, ուրեմն ապօրինի **զաւակ** էք, եւ ո՛չ թէ **հարազատ** որդի: **9** Յետոյ՝ երբ մեր մարմնաւոր հայրերը կը պատժէին **մեզ**, կը պատկառէինք **անոնցմէ**. շա՛տ աւելի պիտի չհպատակի՞նք հոգիներուն Հօր՝ որ ապրինք: **10** Արդարեւ անոնք քիչ օրեր կը պատժէին **մեզ**՝ իրենց դատումին համաձայն. բայց Աստուած՝ **մեր** օգուտին համար, որպէսզի **բաժին** ստանանք իր սրբութենէն: **11** Ո՛չ մէկ պատիժ նոյն պահուն կը թուի ուրախարար, հապա՛ տրտմարար. բայց յետոյ կու տայ արդարութեան խաղաղարար պտուղը՝ անով կրթուածներուն:

ՅՈՐԴՈՐ ԵՒ ԶԳՈՒՇԱՅՈՒՄ

12 Ուստի հաստատեցէ՛ք թուցած ձեռքերն ու կթոտ ծունկերը, **13** եւ պատրաստեցէ՛ք ուղիղ արահետներ՝ ձեր ոտքերուն համար, որպէսզի ո՛վ որ կաղ է՝ ՚չխոտորի, այլ փոխարէնը բժշկուի: **14** Հետամո՛ւտ եղէք խաղաղութեան՝ բոլորին հետ, եւ սրբութեան՝ առանց որուն ո՛չ մէկը պիտի տեսնէ Տէրը: **15** Ուշադի՛ր եղէք՝ որ ո՛չ մէկը զրկուի Աստուծոյ շնորհքէն. դառնութեան արմատ մը բուսնելով՝ թող չվրդովէ **ձեզ**, եւ շատեր չպղծուին անով: **16** Ո՛չ մէկը թող ըլլայ պոռնկող, կամ սրբապիղծ՝ Եսաւի պէս, որ մէկ կերակուրի համար ծախեց իր անդրանկութեան իրաւունքը: **17** Զանի որ գիտէք թէ յետոյ՝ երբ ուզեց ժառանգել օրհնութիւնը՝ մերժուեցաւ, թէպէտ փնտռեց զայն արցունքով,

Գ Կամ՝ կատարելութեան
Մ Յուն.՝ ամպով
Բ Կամ՝ կատարեալ ընողին
Գ Կամ՝ խրատը
Դ Կամ՝ չգլորի

որովհետեւ **իր** ապաշխարութիւնը ^Եանօգուտ եղաւ^Ե:

18 Արդարեւ դուք մօտեցած չէք շօշափելի լերան՝ որ կը վառէր կրակով, ո՛չ ալ մթութեան, խաւարին ու մրրիկին, **19** եւ փողին շառաչին ու խօսքերուն ձայնին. զայն լսողները խնդրեցին որ **այդ** խօսքը այլեւս չըսուի իրենց: **20** (Արդարեւ չէին կրնար տոկալ **այդ** պատուէրին. «Եթէ նոյնիսկ անասուն մը դպչի լերան՝ պիտի քարկոծուի^Գ»: **21** Ա՛յնպէս ահարկու էր երեւոյթը՝ որ Մովսէս ըսաւ. «Սաստիկ կը զարհուրիմ ու կը դողամ»:) **22** Բայց դուք մօտեցած էք Սիոն լերան, ապրող Աստուծոյ քաղաքին՝ երկնային Երուսաղէմին, բիւրաւոր հրեշտակներու համաժողովին, **23** երկինքը արձանագրուած անդրանիկներու ^Եհամախմբումին, Աստուծոյ՝ որ բոլորին Դատաւորն է, արդարներուն հոգիներուն՝ որոնք ^Եկատարելութեան հասած^Ե են, **24** Յիսուսի՝ որ նոր ուխտի միջնորդն է, եւ սրսկումի արիւնին՝ որ կը խօսի Աբէլի **արիւնէն** աւելի լաւ:

25 Զգուշացէ՛ք որ չմերժէք ա՛ն՝ որ կը խօսի **ձեզի**. որովհետեւ եթէ **պատիժէ** չխուսափեցան անոնք՝ որ մերժեցին երկրի վրայ **Աստուծոյ** պատգամները տուողը, ո՛րչափ աւելի մենք՝ եթէ երես դարձնենք երկինքէն **խօսողէն**: **26** Այն ատեն անոր ձայնը շարժեց երկիրը, իսկ հիմա խոստացած է՝ ըսելով. «Անգա՛մ մըն ալ պիտի շարժեմ. ո՛չ միայն երկիրը, այլ նաեւ երկինքը»: **27** Այս «անգա՛մ մըն ալ» **խօսքը** կը բացայայտէ շարժուած բաներուն փոփոխութիւնը՝ իբր շինուած բաներ, որպէսզի անշարժ բաները մնան **հաստատուն**: **28** Ուստի՝ ընդունած ըլլալով անշարժ թագաւորութիւն մը՝ շնորհակալ ըլլանք, եւ պաշտե՛նք Աստուած **իրեն** հաճելի կերպով, ակնածանքով ու բարեպաշտութեամբ. **29** որովհետեւ մեր Աստուածը սպառող կրակ է:

ԻՆՉՊԷՍ ՀԱՃԵՑՆԵԼ ԱՍՏՈՒԱԾ

13

Յարատեւեցէ՛ք եղբայրսիրութեան մէջ: **2** Մի՛ մոռնաք հիւրասիրութիւնը, որովհետեւ ոմանք անով հրեշտակներ հիւրընկալեցին թաքուն կերպով: **3** Յիշեցէ՛ք բանտարկեալները՝ որպէս թէ դո՛ւք ալ կապուած էք անոնց հետ, եւ չարչարողները՝ որպէս թէ դո՛ւք ալ մարմինի մէջ էք: **4** Ամուսնութիւնը թող պատուական **համարուի** բոլորէն, ու անկողինը՝ անարատ **պահուի**, քանի որ Աստուած պիտի դատէ պոռնկողներն ու շնացողները: **5** Ձեր վարուելակերպը թող ըլլայ առանց արծաթսիրութեան. բաւարարուեցէ՛ք ձեր ունեցածով, որովհետեւ ինք ըսաւ. «Բնա՛ւ պիտի չթողում քեզ, ո՛չ ալ պիտի լքեմ քեզ»: **6** Հետեւաբար վստահութեամբ ըսենք. «Տէրը իմ օգնականս է, ուստի պիտի չվախնամ. մարդը ի՞նչ պիտի ընէ ինձի»: **7** Յիշեցէ՛ք ձեզ կառավարողները՝ որ Աստուծոյ խօսքը քարոզեցին ձեզի, եւ հետեւեցէ՛ք անոնց հաւատքին՝ զննելով **անոնց** վարքին աւարտը: **8** Յիսուս Զրիստոս նոյնն է՝ երէկ, այսօր ու յաւիտեան:

9 Մի՛ տարուիք բազմազան եւ օտարոտի ուսուցումներէ, քանի որ լաւ է որ սիրտը հաստատուի շնորհքով, եւ ո՛չ թէ կերակուրներով, որոնք օգտակար չեղան անոնց համաձայն ընթացողներուն: **10** Մենք ունինք զոհասեղան մը, որմէ ուտելու իրաւունք չունին անոնք՝ որ կը ծառայեն խորանին. **11** քանի որ բանակավայրէն դուրս կ'այրուին

^Ե Յուն.՝ տեղ չգտաւ **հօրը քով**
^Գ Ոմանք կ'աւելցնեն՝ կամ նետով զարնուի
^Ե Կամ՝ եկեղեցիին
^Ը Յուն.՝ կատարեալ եղած

ՊՕՂՈՍԻ ՆԱՄԱԿԸ ԵՐԲԱՅԵՑԻՆԵՐՈՒՆ

մարմինները այն կենդանիներուն, որոնց արիւնը կը տարուի սրբարանը՝ քահանայապետին միջոցով, մեղքի **քաւութեան** համար: **12** Ուստի Յիսուս ալ չարչարուեցաւ դռնէն դուրս, որպէսզի իր արիւնով սրբացնէ ժողովուրդը: **13** Ուրեմն երթա՛նք անոր՝ բանակավայրէն դուրս, կրելով իր նախատինքը. **14** որովհետեւ մենք հոս չունինք մնայուն քաղաք, հապա կը փնտռենք գալիք **քաղաքը**: **15** Ուստի՝ անոր միջոցով ամէն ատեն գովաբանութեան զոր մատուցանենք Աստուծոյ, այսինքն՝ իր անունը դաւանող շրթունքներուն պտուղը: **16** Բայց մի՛ մոռնաք բարեգործութիւնն ու **կարօտեալներուն** հաղորդակցութիւնը, քանի որ այդպիսի՝ զոհեր հաճելի են Աստուծոյ: **17** Անսացէ՛ք ձեզ կառավարողներուն եւ ենթարկուեցէ՛ք **անոնց**, որովհետեւ անոնք կը հսկեն ձեր անձերուն վրայ՝ որոնց համար հաշիւ պիտի տան. որպէսզի ուրախութեամբ ընեն այդ **գործը**, եւ ո՛չ թէ հառաչելով, քանի որ աստիկա օգտակար չէ ձեզի: **18** Աղօթեցէ՛ք մեզի համար, որովհետեւ համոզուած ենք թէ ունինք բարի խղճմտանք ու կ'ուզենք ամէն բանի մէջ վարուիլ պարկեշտութեամբ: **19** Բայց առաւելապէս կ'աղաչեմ որ ընէք աստիկա, որպէսզի աւելի՛ շուտ վերադարձուիմ ձեզի:

ՓԱԿՄԱՆ ԱՂՕԹԸ

20 Խաղաղութեան Աստուածը, որ մեռելներէն **վեր** հանեց մեր Տէրը՝ Յիսուսը – ոչխարներուն մեծ Հովիւր՝ յաւիտենական ուխտին արիւնով –, **21** ամէն բարի գործի մէջ հաստատէ ձեզ՝ իր կամքը գործադրելու, ձեր մէջ իրագործելով իր առջեւ հաճելի եղածը՝ Յիսուս Զրիստոսի միջոցով, որուն փա՛ռք «դարէ դար»: Ամէն:

ՎԵՐՋԻՆ ԽՕՍԸ

22 Կ'աղաչեմ ձեզի, եղբայրներ, որ հանդուրժէք **այս** յորդորական խօսքիս, որովհետեւ համառօտաբար գրեցի ձեզի: **23** Գիտցէ՛ք թէ **մեր** եղբայրը՝ Տիմոթէոս արձակուած է. եթէ շուտով գայ՝ անոր հետ պիտի տեսնեմ ձեզ: **24** Բարեւեցէ՛ք բոլոր ձեզ կառավարողներն ու բոլոր սուրբերը. կը բարեւեն ձեզ անոնք՝ որ Իտալիայէն են: Ծնորհքը ձեր բոլորին հետ: Ամէն:

---

^u **Յուն.**՝ յաւիտենականութենէ յաւիտենականութիւն